Darba grupas - Sabiedrības integrācijas fonda funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes audita izvērtēšanai - sanāksmes protokols

Rīgā, 2026. gada 28.maijs Nr.2026/2

Norises laiks: no plkst. 13:00

Norises vieta: klātienē - Kultūras ministrijas Lielajā zālē, K. Valdemāra ielā 11a, Rīgā. Attālināti - izmantojot videokonferences pakalpojumu *Microsoft Teams*

Sanāksmi vada:

Zane Vāgnere	Kultūras ministrijas valsts sekretāra vietniece starptautisko lietu, integrācijas un mediju jautājumos;

Sanāksmē piedalās:

- Darba grupas locekļi un to aizvietotāji:

Pēteris Vilks	Valsts kancelejas direktora vietnieks valsts attīstības un starpnozaru pārvaldības jautājumos, Pārresoru koordinācijas departamenta vadītājs;
Agnija Lauska	Aizsardzības ministrijas Militāri publisko attiecību departamenta Militāri publiskās informācijas nodaļas vadītāja;
Renārs Volks	Ārlietu ministrijas Iekšējā audita vadītājs;
Edgars Šadris	Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks tautsaimniecības jautājumos;
Arina Andreičika	Finanšu ministrijas Iekšējā audita departamenta direktore;
Jānis Bekmanis	Iekšlietu ministrijas valsts sekretāra vietnieks;
Laura Treimane	Izglītības un zinātnes ministrijas valsts sekretāra vietniece politikas koordinācijas un starptautiskās sadarbības jautājumos – Politikas koordinācijas departamenta direktore;
Anita Kalniņa	Klimata un enerģētikas ministrijas Eiropas Savienības fondu departamenta direktore;
Diāna Jakaite	Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece;
Baiba Gulbe	Satiksmes ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja;
Kristīne Pommere	Tieslietu ministrijas valsts sekretāra vietniece ārvalstu sadarbības un stratēģijas jautājumos;
Aiga Balode	Veselības ministrijas valsts sekretāra vietniece digitalizācijas un pārmaiņu vadības jautājumos;
Boriss Kņigins	Veselības ministrijas valsts sekretāra vietnieks finanšu jautājumos;
Ilze Sniega-Sniedziņa	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas Valsts ilgtspējīgas attīstības plānošanas departamenta Teritoriju attīstības izvērtēšanas nodaļas vecākā eksperte;
Jānis Šnore	Zemkopības ministrijas valsts sekretāra vietnieks;
Aija Butkāne	Valsts kancelejas Iekšējā audita auditore;
Āris Ādlers	biedrības "Alianse Pārnozariskai Ilgtspējīgai Attīstībai" prezidents;

Santa Harjo-Ozoliņa	biedrības "Alūksnes lauku partnerība" valdes priekšsēdētāja;
Sanda Liepiņa	biedrības "Sabiedriskās politikas centrs PROVIDUS" direktore

- Kultūras ministrijas pārstāvji:

Jeļena Šaicāne	Kultūras ministrijas Saliedētas sabiedrības politikas departamenta direktore;
Linda Naudiša	Kultūras ministrijas Saliedētas sabiedrības politikas departamenta Saliedētas sabiedrības politikas un pilsoniskās sabiedrības nodaļas vecākā referente;

- Uzaicinātie dalībnieki:

Igors Kļaviņš **Diāna Kurpniece** **Dita Dzērviniece**	SIA "Price Waterhouse Coopers" pārstāvji

Sēdi protokolē:

Linda Naudiša	Kultūras ministrijas Saliedētas sabiedrības politikas departamenta Saliedētas sabiedrības politikas un pilsoniskās sabiedrības nodaļas vecākā referente.

Sanāksmes darba kārtības jautājums:

Sabiedrības integrācijas fonda (turpmāk – Fonds) funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes audita starpziņojums un diskusija (ziņo - SIA "Price Waterhouse Coopers" pārstāvji)

Darba grupas vadītāja Z.Vāgnere atklāj darba grupas Fonda funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes audita izvērtēšanai (turpmāk – darba grupa) sanāksmi.

Z.Vāgnere pateicas darba grupas locekļiem un to pārstāvētajām institūcijām par iesniegto informāciju datu vākšanai par institūcijām, kuras administrē valsts budžeta programmas / apakšprogrammas vai kuru administrēto budžeta programmu ietvaros ir finansējums, kas tiek izlietots publiskā un nevalstiskā sektora attīstības projektu īstenošanai vai finansiālam atbalstam sabiedrības integrācijai. Šī informācija bija būtisks ieguldījums Fonda funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes audita starpziņojuma sagatavošanai.

Z.Vāgnere iepazīstina klātesošos ar sanāksmes darba kārtību un aicina to apstiprināt.

Darba grupa nolemj: apstiprināt sanāksmes darba kārtību.

1. Sabiedrības integrācijas fonda funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes audita starpziņojums un diskusija

D.Kurpniece un D.Dzērviniece prezentē Fonda funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes audita starpziņojuma rezultātus, t.sk. sniedzot informāciju par audita mērķi, tvērumu un laika grafiku.

Secināts, ka no funkciju izpildes viedokļa Fondam ir divi darbības virzieni: finansējuma administrēšana (tai skaitā finanšu piesaiste, sadale, uzraudzība, atskaitīšanās par to un atklātuma nodrošināšana), programmu un projektu īstenošana. Fonda kapacitāte spēj izpildīt programmas, kuras ir pārresoriskas, nav attiecināmas uz vienu iestādi vai ministriju, Fonds īsteno projektus patstāvīgi, apgūst finansējumu. Tāpat secināts, ka Fonda juridiskā forma atpaliek no faktiski veicamajiem uzdevumiem un darbības jomas. Arī Fonda programmu un projektu tvērums ir daudzveidīgs un faktiskā darbības sfēra pārsniedz likumā tieši noteikto.

SIA "Price Waterhouse Coopers" pārstāvji sagatavotajā starpziņojumā ir ieteikuši Ministru kabinetam virzīt grozījumus Fonda likumā, precizējot fonda kompetences jomu un skaidri nosakot, vai tas ir tiesīgs administrēt arī tādas programmas, kurās atbalsts tiek sniegts komercdarbības subjektiem, tādējādi mazinot prettiesiskuma, apstrīdēšanas un tiesiskās nenoteiktības riskus.

SIA "Price Waterhouse Coopers" pārstāvji norāda, ka Fonda administratīvo izmaksu īpatsvars dažādās programmās/projektos būtiski atšķiras (t.sk. gadījumi, kur administrēšanai finansējums var būt zems vai pat neparedzēts), tādēļ bez vienotas definīcijas/uzskaitījuma un konsekventas pieejas nav iespējams korekti salīdzināt "administrēšanas izmaksu īpatsvaru" un tā saturu starp programmām.

Attiecībā uz Fonda stratēģiju, tā ir visaptveroša, bet Fonda stratēģisko plānošanu būtu ieteicams ierobežot ar attīstības virzieniem Fonda pamatdarbības uzdevumu īstenošanai.

Attiecībā par Fonda padomi, SIA "Price Waterhouse Coopers" pārstāvji norāda, ka padomes sastāvā būtu iekļaujams arī Iekšlietu ministrs, kura ministrijas kompetencē ir patvēruma politikas īstenošana (vai arī paredzēt mehānismu ministriju pārstāvniecības maiņai Fonda padomē atkarībā no tā - kādas jomas programmas / projekti tiek administrēti Fondā).

I.Kļaviņš norāda, ka būtu jāpārskata Fonda Padomes pilnvaras, piemēram, atbalstīto projektu jomā (tiek piedāvāts uzticēt šo funkciju Fonda sekretariāta direktoram). Secināts, ka Fonda vērtēšanas komisijas ir būtisks lēmumu pieņemšanas orgāns ar starpresorisku pārstāvniecību, kuru organizatoriski stiprina Fonda sekretariāts. Tāpat būtu vēlams pārskatīt Fonda birokrātiskos procesus, kas rada risku projektu apstiprināšanai.

Attiecībā par darbinieku skaita un slodžu izvērtējumu, SIA "Price Waterhouse Coopers" pārstāvji norāda, ka administratīvā kapacitāte, kas ir plānota no Latvijas valsts budžeta finansētajās programmās, ir nepietiekoša. Arī Fonda administratīvās izmaksas atšķiras daudzveidīgo projektu ietvaros.Secināts, ka Fonda funkcija jauna finansējuma piesaistei, iespējams, nav pietiekoši efektīvi attīstīta. Fondā nodarbinātos varētu pārprofilēt uz finanšu piesaistes pasākumu īstenošanu vai iekšējās kontroles funkcijas stiprināšanu, skaidrāk nošķirot par kontroli atbildīgo personālu.

I.Kļaviņš norāda, ka Fonda struktūra ir centralizēta, kas rada iespaidu par labu pārvaldību. Starpziņojumā tiek piedāvāti Fonda administrējamā finansējuma sadales divi scenāriji, kas paredz (1) finansējuma administrēšanu konkursa kārtībā vai (2) finansējuma administrēšanu noteiktā tematiskā lokā, kas atbilst Fonda darbības jomai (piemēram atbalsts medijiem, NVO un diasporai). Otrais scenārijs paredz iespējamu Fonda lomas maiņu no nodibinājuma uz aģentūru, bet netiek izslēgta arī trešā (hibrīda) varianta izstrāde.

Ā.Ādlers atsaucas uz starpziņojumā iekļauto informāciju, ka Fonds noteiktās situācijās konkurē ar nevalstisko sektoru un vienlaicīgi administrē grantus, tāpēc būtu vēlams pārskatīt Fonda likumu, tur noteiktās Fonda funkcijas un likuma ietvaru – kas tieši veido pretrunas Fonda darbībā (nodrošināt administratīvā procesa pilnīgu neatkarību, lai arī NVO varētu iebilst pret šādu praksi).

Z.Vāgnere norāda, ka starpziņojumā šobrīd norādīti tikai divi scenāriji, bet būtu svarīgi skatīties plašāk un arī vērtēt tādus Fonda attīstības scenārijus kas būtu jābūt funkcionējoši, jo Fonds īsteno dažādas programmas no dažādām ministrijām ar noteiktām politiskām atbildībām.

J.Šaicāne norāda, ka Fonds lielākoties orientējas uz nacionālajām programmās un valsts budžeta finansējumu. Tāpat plānojot Fonda attīstības scenārijus ir svarīgi ņemt vērā laika grafiku un nodrošinātu Fonda darbības nepārtrauktību.

D.Jakaite uzdod precizējošu jautājumu, vai Fondā ir funkcijas, kas iztrūkst un tādas, kas ir liekas (ir vai nav pēc piekritības). Izvērtējumā vajadzētu koncentrēties ne tik daudz par to, vai SIF ir arī nākotnē jābūt kā projektu administrētājam, bet gan par to, vai SIF piešķirtās funkcijas pēc to jēgas atbilst sabiedrības integrācijas termina saturam. Vai ir nepieciešams tik ļoti iedziļināties administratīvo izmaksu formulās (jo finansējums programmai nav noteicošais administratīvo izmaksu precīzai un pamatotai aprēķināšanai).

D. Kurpniece un D.Dzērviniece norāda, ka lai pārdalītu Fonda resursus, būtu jāveic arī citu iestāžu funkciju un resursu auditu. Būtu iespējams veikt Fonda funkciju invertējumu sašaurināti, vērtējot attiecībā pret Fonda nolikumu.

P.Vilks norāda, ka Fonda audita starpziņojumā būtu jāiekļauj vairāk informācijas par finanšu rādītājiem un pieejamā finansējum apguves novērtējumu.

SIA "Price Waterhouse Coopers" pārstāvji norāda, ka pirmais solis ir noteikt Fonda tematisko tvērumu un juridisko atbilstību un tikai tad pievērsties finanšu rādītājiem, jo Fonds īsteno aktivitātes dažādu ministriju atbildības sfērā.

Seko diskusija par Fonda funkcijām, juridisko lomu, attīstības scenārijiem, projektu pieteikumu vērtēšanas komisijas funkcijām, Fonda padomes funkcijām (t.sk. finansiālo atbildību), kā arī darba grupas darbības turpmāko gaitu.

Darba grupa nolemj:

1) Turpināt diskusiju par Likuma ietvaru, t.i. iespējamo fonda juridiskā statusa/lomas maiņu uz aģentūru;
2) Apsvērt iespēju Fonda padomei neapstiprināt vērtēšanas komisijas rezultātus (uzdot apstiprināt Fonda sekretariāta direktoram);
3) Ieteikt Fondam veidot finansiālu uzkrājumu, lai nodrošinātu īstenoto programmu nepārtrauktību;
4) Kultūras ministrijai nosūtīt prezentāciju un starpziņojuma projektu darba grupas locekļiem (komentārus sniegt līdz 1.jūnija plkst. 12:00);
5) Organizēt darba grupas sanāksmes š.g. 1.jūlijā (darba grupas locekļiem iepazīties ar nodevuma rezultātiem).

Z.Vāgnere pateicas darba grupas dalībniekiem un SIA "Price Waterhouse Coopers" pārstāvjiem par darbu un slēdz sanāksmi.

Sanāksmi slēdz: plkst. 14:45

Pielikumā: SIA "Price Waterhouse Coopers" iepirkuma "Sabiedrības integrācijas fonda funkciju, administrēto atbalsta programmu un izdevumu efektivitātes audits" starpziņojuma prezentācija (uz 31 slaidiem).

Darba grupas vadītāja Z.Vāgnere

Protokolētāja L.Naudiša